

Aan het Bureau Evenementen van de gemeente Leiden
cc. wethouders Y. van Delft en A. North
Postbus 9100
2300 PC Leiden

Leiden, 14 april 2024

Mijne Dames en Heren,

**Betreft: Zienswijze Raadsherenbuurt inzake aanvraag evenementvergunning NMNH
Winterfestival 2024**

Samenvatting

Recent is een vergunning aangevraagd voor een evenement in de Leidse Hout: het NMNH Winterfestival 2024. De Leidse Hout is gelegen in de Raadsherenbuurt. In deze zienswijze uit de Vereniging Raadsherenbuurt (hierna: RHB) ook namens haar leden haar bezwaren tegen een dergelijk festival. De overlast van een dergelijk groot festival voor de flora en fauna van de Leidse Hout en voor de omwonenden is niet te verantwoorden en derhalve niet aanvaardbaar.

- **Flora van de Leidse Hout.** De aanvraag betreft een festival laat in november en kort voor de winter. We vrezen voor grote schade aan het grote veld en het gebied eromheen omdat een groot deel van het park gebruikt zal worden voor opbouw, afbouw, vervoer van materialen en personeel, sanitaire voorzieningen en de bezoekersstromen. In de winterperiode is het park in rust en zal het maanden duren eer het grote veld en het gebied eromheen zich kunnen herstellen en weer bruikbaar zullen zijn voor de talrijke normale gebruikers.
- **Fauna van de Leidse Hout.** In het park bevinden zich talrijke, deels beschermde dieren, die in november reeds aan hun winterslaap zullen zijn begonnen. Zij zullen worden gehinderd en worden verstoord door het geluid en de verlichting van het festival.
- **Geluidsoverlast.** De Leidse Hout is sinds een aantal jaren tijdens de jaarwisseling een vuurwerkvrij gebied. De RHB stelt zich op het standpunt dat een technofestival een vergelijkbare en zelfs langduriger hoeveelheid overlast zal veroorzaken. De Leidse Hout is voor een dergelijk festival sowieso geen geschikte plek.
- **Crowd control.** De ervaring met Werfpop leert dat de overlast van de maximaal 8.000 bezoekers in het park groot zal zijn, en die zal in de winterperiode zelfs groter zijn. In de winter worden geen grote evenementen georganiseerd omdat het park dan in rust is, en de RHB stelt zich op het standpunt dat dat zo dient te blijven.
- **Parkeren.** Gezien het feit dat het festival regionaal en landelijk geadverteerd zal worden, zullen veel bezoekers met de auto komen. In de aanvraag wordt niet gesproken over parkeren, terwijl in de RHB daarvoor geen ruimte is.

Concluderend verzoekt de RHB de Gemeente Leiden een dergelijke vergunning niet te verlenen. In de winter worden in de Leidse Hout geen grote evenementen georganiseerd omdat het park dan in rust is. De RHB stelt zich op het standpunt dat dat zo dient te blijven. Bovendien kan een monumentaal en kwetsbaar park als de Leidse Hout, waar talrijke deels beschermde diersoorten leven, sowieso geen plek bieden aan een technofestival. Het bovenstaande is hieronder nader toegelicht en beargumenteerd.

Inleiding

In april 2009 is het Volkspark de Leidse Hout door de gemeente Leiden aangewezen als gemeentelijk monument. Daarbij speelde niet alleen de geschiedenis en aanleg van de Leidse Hout als volkspark een rol, maar ook de bijzondere flora en fauna. Om die flora en fauna bij evenementen te beschermen zijn er regels vastgelegd in het geldende Bestemmingsplan en is er een Protocol gebruik Leidse Hout ten behoeve grote evenementen in de Leidse Hout (hierna: het Protocol) opgesteld met als doel vast te leggen hoe de flora en fauna van de Leidse Hout rondom evenementen zoveel mogelijk worden gerespecteerd en hoe zoveel mogelijk wordt voorkomen dat er schade ontstaat aan het park door (deze) evenementen. Dat Protocol ziet vooral toe op evenementen in de zomermaanden, waarbij ervan uit wordt gegaan dat schade door evenementen in dat jaargetijde binnen zes weken kan worden hersteld.

Het Volkspark de Leidse Hout ligt in de Raadsherenbuurt en de beoogde locatie ligt tegen deze buurt/woonwijk aan. De belangen van de Raadsherenbuurt worden behartigd door de Vereniging Raadsherenbuurt (hierna: RHB). De statutaire doelomschrijving van de RHB luidt als volgt: *“De Vereniging heeft ten doel behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de Raadsherenbuurt en in het bijzonder het bevorderen van de leefbaarheid van de buurt en van het welzijn van haar bewoners; dit alles in de ruimste zin van het woord”*.

Bezwaren en gronden om geen vergunning te verlenen

RHB en de bewoners van de Raadsherenbuurt maken zich grote zorgen over de plannen van de aanvragers om zo een grootschalig festival te organiseren in de kwetsbare Leidse Hout, in november en zo dicht bij hun woonwijk en huizen. Er wordt gevreesd voor grote schade en overlast.

Concreet betreffen de bewaren en zorgen het navolgende:

Flora van de Leidse Hout. Hierboven is de beschermde status van de Leidse Hout vermeld en de regels die daarvoor zijn opgesteld in bestemmingsplannen en het Protocol. Die regels zijn heel gedetailleerd om de bijzondere flora en fauna te beschermen. Zo staat in het bestemmingsplan het volgende opgemerkt:

“Het is van groot belang om de flora en fauna van de Leidse Hout te beschermen en schade zo veel mogelijk te voorkomen. In de Leidse Hout is sprake van beschermde planten, vogels en dieren. De plek van deze planten en de plek van de nesten van de vogels verschillen van jaar tot jaar”.

Het aantal festivals is beperkt in aantal, grootte en tijd. Zo moet o.a. tussen grote festivals in de zomer tenminste zes weken zitten om het grote veld zich te laten herstellen. Bij het opstellen van deze regels is men er echter van uit gegaan dat de festivals plaats vinden in of kort na de zomer. De aanvraag betreft echter een festival laat in november en kort voor de winter. In die periode zal het maanden duren tot na de winter, eer het grote veld en het gebied eromheen zich kunnen herstellen.

Daar komt bij dat in de winterperiode de natuur in winterslaap is waardoor voor bezoekers en voor medewerkers en voertuigen van een evenementenorganisatie niet duidelijk is waar de vegetatie die pas in het voorjaar zichtbaar zal gaan zijn, zich bevindt. We vrezen voor meer schade dan alleen aan het gras van het grote veld, ook omdat het gebied eromheen gebruikt zal worden voor opbouw, afbouw, vervoer van materialen en personeel, sanitaire voorzieningen en de bezoekersstromen. Gevreesd moet worden dat in ieder geval de grote weide daardoor maanden niet bruikbaar zal zijn voor de talrijke normale gebruikers uit Leiden en de omliggende wijken en dorpen.

In de winter 2023-2024 is op de grasvelden van de Leidse Hout en in de RHB vanaf november veel wateroverlast geweest omdat als gevolg van de klimaatverandering in de winter veel meer regen valt. Ondanks het Protocol is het een aantal jaren terug na het Summerjazz festival met heel veel regen helemaal fout gegaan en is het grote veld zelfs in de zomermaanden maandenlang zwaar beschadigd en weinig toegankelijk geweest. Het risico op soortgelijke schade is in november vele malen groter. Om met een veeteeltboer, die ik ken, te spreken: “Geen boer zou in die tijd van het jaar zijn land beschikbaar stellen voor zo een festival ...”.

In het kader van de herinrichting van de Raadsherenbuurt is samen met het projectteam van de gemeente onderzocht wat de beste locatie voor het bouwterrein zou zijn. Toen is, gezien het intensieve gebruik van het grote veld door omwonenden en bezoekers van de Leidse Hout en de kwetsbaarheid daarvan, besloten te kiezen voor het zogenaamde boogschuttersveld. Het kan toch niet zo zijn dat het grote veld nog voordat de herinrichtingswerkzaamheden beginnen, zwaar wordt beschadigd en mogelijk maandenlang niet bruikbaar is voor de normale gebruikers uit de omgeving?

Fauna van de Leidse Hout. Zoals bekend verblijven In de Leidse Hout talrijke, deels beschermde dieren. Ten denken valt aan amfibieën, vleermuizen, egels en talrijke soorten vogels. Sommige daarvan verblijven het gehele jaar in het park, andere zijn trekvogels die hier een pitstop maken of zelfs de gehele winter hier overwinteren, zoals de koperwiek. Blijvers zijn onder meer ooievaars, bosuilen, buizerds, sperwers en de ijsvogel. Al deze dieren zouden, wanneer het Winterfestival eind november zou plaatsvinden in hun rustperiode en in de aanloop naar de winter, een tijd waarin voedsel schaarser wordt, worden verstoord door het geluid en licht van het festival. Op 23 november 2024 zal de zon ondergaan om 16.40 uur. Dat houdt in dat op het festivalterrein en op de toegangswegen in het park veel verlichting nodig zal zijn, zowel tijdens het festival als tijdens de op- en afbouw. Dat is onverantwoord omdat veel dieren in winterslaap zijn.

Geluid. Uit de aanvraag en de daarbij overlegde zogenaamde situatieschets nemen wij aan dat het plan is het festival te houden op het grote veld. Dat ligt op minder dan 50 meter van de huizen aan de Van Slingelandtlaan en de rest van de Raadsherenbuurt daarachter. Om geluidshinder te voorkomen zijn in het kader van Werfpop met de organisatoren daarvan in het verleden gedetailleerde afspraken gemaakt over geluidsterkte en metingen. In de aanvraag staat geen woord over het voorkomen van geluidsoverlast terwijl daarvoor juist bij harde technomuziek zeer moet worden gevreesd. Bovendien zijn in de winterperiode alle bomen kaal, en zal alle geluid niet door het gebladerte gedempt worden en veel verder dragen dan in de zomerperiode. De impact van geluid zal daarom vele malen groter zijn dan in de zomer, niet alleen op de flora en fauna en de buurtbewoners, maar ook op (de patiënten van) het tegenover de Leidse Hout liggende ziekenhuis Alrijne. Ook hier maken wij bezwaar tegen. Daar komt bij dat de Leidse Hout sinds een aantal jaren tijdens de jaarwisseling een vuurwerkvrij gebied is. De RHB stelt zich op het standpunt dat een technofestival een vergelijkbare en zelfs langduriger hoeveelheid overlast zal veroorzaken en dus ongewenst is. Dat geldt temeer daar het voornemen is om elektro, techno en trance muziek te spelen met zware bassen en een geluidsniveau van 85 dB(A) en 95 dB(C). De Leidse Hout is voor een dergelijk festival niet een geschikte plek.

Crowd control. Het gaat hier duidelijk niet om een evenement met een lokaal karakter zoals Werfpop, een Leids festival dat georganiseerd wordt door en met vrijwilligers, waar de meeste deelnemers met de fiets naartoe komen. De ervaring met Werfpop leert dat de overlast in het park groot zal zijn. In de aanvraag wordt vermeld dat landelijk en regionaal zal worden geadverteerd teneinde maximaal 8.000 bezoekers te trekken. Dat zal dus, zo moet worden gevreesd, veel bezoekers van buiten Leiden opleveren, die in de winterperiode de voorkeur

geven aan de auto. In de aanvraag staat echter geen woord over parkeren, terwijl daarvoor in de Raadsherenbuurt geen ruimte is – de ruimte is daar zelfs voor de bewoners al beperkt omdat in het vierde kwartaal van 2024 de herinrichting van de buurt zal starten.

Waarom de Leidse Hout? Het gehele plan doet de vraag rijzen wat de toegevoegde waarde voor de omwonenden is. Het lijkt erop dat voor het overgrote deel van hen de overlast de lusten verre zal overtreffen. Moeten de Raadsherenbuurt en andere omwonenden en instellingen lijden onder commerciële initiatieven van buiten de gemeente? In de Omgevingswet 2024 is de RHB inclusief de Leidse Hout beschreven als ‘groen en luw’. Een technofestival druist in tegen deze kwalificatie. Daarbij komt de vraag waarom een dergelijk festival in de winter, dus tijdens de kwetsbaarste periode, in tenten in een mooi beschermd park met monumentenstatus als de Leidse Hout moet plaatsvinden. Het is bekend dat de organisatie bij een recente aanvraag in Polderpark Cronesteyn geen vergunning heeft gekregen, en dat de Gemeente Oegstgeest naar aanleiding van klachten van omwonenden vraagtekens stelt bij het festival dat deze organisatie al een aantal jaren organiseert aan de Klinkenberger Plas. De RHB sluit zich hierbij aan en stelt dat een dergelijk festival niet past in de Leidse Hout.

Participatie. In de aanvraag staat dat de omwonenden vooraf zullen worden geïnformeerd. Maar dat is in ieder geval met deze aanvraag die tot vele vragen en zorgen leidt volstrekt onvoldoende voor een effectieve participatie van de omwonenden. Als de vergunning eenmaal is verleend, is het daarna lastig onderhandelen over nadere voorwaarden ter voorkoming van schade en overlast. Dat klemmt temeer daar de aanvraag veel vragen oproept, hiaten kent en op sommige punten zelfs misleidend is. De RHB stelt zich op het standpunt dat de aanvraag reeds in dit stadium niet gehonoreerd dient te worden; de Leidse Hout is geen geschikte locatie voor een dergelijk evenement.

Opmerkingen en vragen ten aanzien van het aanvraagformulier:

De aanvraag is op zijn zachtst gezegd slordig en oppervlakkig. We vermelden hier de opvallendste zaken:

- Op blz. 2 wordt het adres vermeld “Van Beuningenlaan 26”. Dat wekt geheel ten onrechte de indruk dat de bewoners van dat adres bij de aanvraag betrokken zouden zijn of dat hun woning een rol speelt bij het festival. Betrokkenen weten van niets!
- De voorgestelde eindtijd op blz. 3 is 23.59. Dit is te laat en niet in lijn met eerdere festivals in de Leidse Hout die om 23.00 uur stipt eindigden. Sowieso geldt in heel Leiden de eindtijd 23.00 uur.
- Waar het festival in het park precies plaatsvindt staat nergens in de aanvraag en het is ook niet duidelijk uit de luchtfoto. Er wordt gesproken over een hangartent, twee kleinere tenten en een grote overkapping. Waar zouden die precies moeten komen? Waar gaat de ingang zijn en hoe gaan de bezoekersstromen lopen?
- Uit het aanvraagformulier wordt ook in het geheel niet duidelijk waar en hoe de opbouw zal plaats vinden, welke delen van het park alles zal beslaan en hoe lang die zullen worden afgesloten voor de omwonenden en normale gebruikers van het park alsmede welke maatregelen genomen zullen worden ter bescherming van flora en fauna.
- In de aanvraag wordt melding gemaakt van bewegwijzering en verkeersregelaars. De RHB en omwonenden weten echter van niets terwijl tegen die tijd de voorbereidingen zullen worden getroffen voor de totale herinrichting van de Raadsherenbuurt, inclusief (tijdelijke) verkeersmaatregelen.

- In de aanvraag staat dat er “vrij toegankelijke drinkwatervoorzieningen beschikbaar zijn”. Waar komen die vandaan want die zijn er in de winter niet in de Leidse Hout?
- Op de vraag: Verwacht u dat (een deel van) het publiek drugs gebruikt tijdens uw evenement "NMNH Winterfestival"? wordt doodleuk “nee” geantwoord, terwijl iedere persoon die wel eens naar zo’n festival is geweest of kinderen heeft die daar waren, weet dat dat onjuist is. We vrezen overlast hiervan, niet alleen in het park maar ook in de omliggende woonwijken en bij het Alrijne ziekenhuis.
- Wat zijn show-effecten en kunnen die hinder veroorzaken?
- Hoe vindt de beheersing en controle van het geluidsniveau plaats?
- Wat wordt gedaan tegen zwerfafval in de Leidse Hout tijdens en na festival?
- Er wordt vermeld dat men ervaring heeft met het organiseren van festivals. Ook met Winterfestivals? Waar vonden die plaats, in een beschermd park, op wat voor soort locatie en hoe ver lag die locatie van de dichtbij zijnde huizen? Wat zijn de ervaringen?
- Tot slot is onduidelijk hoe de aansprakelijkheid in geval van schade aan de Leidse Hout is geregeld en onder welke voorwaarden deze commerciële partij gebruik mag maken van het park. Bezoekers, ook die uit Leiden, moeten namelijk voor de toegang betalen. Het kan niet zo zijn dat Leiden en haar bewoners daar financieel of anderszins bij inschieten.

Conclusie

Op bovenvermelde gronden meent RHB dat de aanvraag moet worden afgewezen. In de winter worden in de Leidse Hout geen grote evenementen georganiseerd omdat het park dan in rust is en wij vinden dat dat zo dient te blijven. In de winterperiode zullen het grote veld en de begroeiing eromheen zich niet meer herstellen en zullen de talrijke reguliere gebruikers hier last van ondervinden, nog afgezien van de natuur zelf. Tevens ligt het te dicht bij de woonwijken en in het bijzonder de Raadsherenbuurt, die afgezien van geluids- en andere overlast die zij zullen ondervinden geen parkeergelegenheid kunnen bieden. Daarenboven is de aanvraag onduidelijk, onvoldoende concreet en op sommige punten onjuist en misleidend.

Tot slot kan een monumentaal en kwetsbaar monumentaal park als de Leidse Hout, waar talrijke deels beschermde soorten leven, sowieso geen plek bieden aan een technofestival. De RHB sluit zich aan bij de Vereniging van Vrienden van de Leidse Hout die in hun zienswijze stellen dat het evenementenbeleid Leidse Hout op dit punt een addendum zou moeten krijgen.

Wij zijn graag tot nadere toelichting bereid.

Met vriendelijke groet, namens het bestuur van de Vereniging Raadsherenbuurt,

Robbert Jan de Waal
Voorzitter